

การศึกษาการเห็นคุณค่าในตนของนักศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
A STUDY SELF-ESTEEM OF STUDENTS IN KING MONGKUT'S INSTITUTE OF
TECHNOLOGY LADKRABANG

พนิดา จันทรกรานต์
Panida jantaragrant
อาจารย์ ภาควิชาศิลปศาสตร์ประยุกต์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
panida218@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการเห็นคุณค่าในตนของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 439 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี จาก 8 คณะ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนของ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้ t-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-Way ANOVA และการเปรียบเทียบรายคู่แบบ LSD

ผลการวิจัย พบว่า

1. นักศึกษามีการเห็นคุณค่าในตนของในระดับปานกลาง นักศึกษาเพศหญิงมีระดับการเห็นคุณค่าในตนของสูงกว่า นักศึกษาเพศชาย
2. นักศึกษาที่สาขาวิชาแตกต่างกันมีการเห็นคุณค่าในตนของในภาพรวมไม่แตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะที่แตกต่างกันมีการเห็นคุณค่าในตนของแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. เมื่อพิจารณาการเห็นคุณค่าในตนของเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะที่แตกต่างกันมีการเห็นคุณค่าในตนของด้านต้นของโดยทั่วไปและด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านสังคมและกุ่ม เพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การเห็นคุณค่าในตนของ นักศึกษา ด้านตนของโดยทั่วไป ด้านการเรียน ด้านสังคมและกุ่มเพื่อน

Abstract

This research aimed to study and compare self-esteem of students in King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang. Sample groups consisted of 439 bachelor degree students from 8 faculties. The instruments used was the Self-Esteem Inventories(CSEI) and the data obtained from the study were analyzed by means, S.D, t-test , One-Way ANOVA and Fisher's least significant difference (LSD)

The results of the study were as follows:

1. Overall, the students had a moderate level of self-esteem with the statistical indicators showing that female students had higher level of self-esteem than male students.
2. Overall, self-esteem of students with different subject areas were not significantly different at .05
3. Self-esteem of students from different faculties was significantly different at .01
4. When each item of self esteem test was further considered, it was found that self-esteem of students from different faculties in general self perception and study were significantly different at .05 while

on social interaction and interpersonal relationship with friends, it was found that their self esteem were significantly different at .01

Keywords: self-esteem; students; self perception; social interaction; interpersonal relationship

1. บทนำ

การเห็นคุณค่าในตนของเป็นความคิดทางบวกหรือทางลบ ที่บุคคลมีต่อตนเอง เมื่อบุคคลมีลักษณะการเห็นคุณค่าในตนของสูง จะเครียดยอมรับนับถือตนของและมองว่าตนของ เป็นบุคคลที่มีคุณค่า [1] มีการตัดสินใจที่ดี รู้จักให้และรับ ความรักจากบุคคลอื่น การเห็นคุณค่าในตนของมีอิทธิพลมา จากการที่บุคคลนั้นมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อน และอาจารย์ เป็นต้น

การเห็นคุณค่าในตนของจึงเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิต ของบุคคลโดยจะเป็นพลังด้านบวกที่จะทำให้บุคคลสามารถ ฝ่าฟันอุปสรรคหน้าบปะการของชีวิตที่ผ่านเข้ามา เพื่อที่จะให้มีชีวิตอย่างเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในตนของโดยเฉพาะนักศึกษา ที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย การเห็นคุณค่าในตนของนั้น สามารถเกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง หากมีผู้ให้คุณค่า ให้ความสำคัญ ให้การยอมรับ ได้รับการปฏิบัติตอบจากบุคคล ที่มีความสำคัญในชีวิตและการเห็นคุณค่าในตนของ จะส่งผล ให้สามารถเพชญกับปัญหาที่ยุ่งยากและอุปสรรคในชีวิต สามารถยอมรับและปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น มีความรู้สึกพอใจในชีวิตของตนและดำรงชีวิตอย่างมี ประสิทธิภาพ การเห็นคุณค่าในตนของมีความสำคัญที่จะให้นักศึกษาได้รับรู้ว่า ตนมีความสำคัญ มีความสามารถ มีความสำเร็จ มีประโยชน์ต่อสังคม ทั้งยังเป็นส่วนสำคัญใน กระบวนการเรียนรู้ของบุคคลไปตลอดชีวิตที่เกิดขึ้นจากการมี ปฏิสัมพันธ์ของบุคคลกับสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวและเป็น แรงจูงใจภายในของบุคคล ที่ทำให้แสดงพฤติกรรมที่ ที่ประมงคือมาอย่างมั่นคงและสม่ำเสมอ

ในฐานะที่ผู้วิจัยได้ทำหน้าที่ด้านการเรียนการสอนใน รายวิชาศึกษาทั่วไปลุนวิชามนุษยศาสตร์ จึงมีความสนใจที่จะ ศึกษาเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนของนักศึกษาสถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งผลจาก การวิจัยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางการ จัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเห็น คุณค่าในตนของที่จะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนานักศึกษา ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับการเห็นคุณค่าในตนของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับการเห็นคุณค่าในตนของของ นักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง จำแนกตามเพศ สาขาวิชาที่เรียน และคณะ

3. สมมติฐานของการวิจัย

นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง ที่มีเพศ สาขาวิชาที่เรียนและคณะต่างกันมีการ เห็นคุณค่าในตนของแตกต่างกัน

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอม เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 22,000 คน

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จลุ่ปของ Taro Yamane ด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 439 คน

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ สาขาวิชาที่เรียน คณะ ตัวแปรตาม ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนของนักศึกษา

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของ ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ สาขาวิชา คณะ ชั้นปีที่เรียน เกรดเฉลี่ย ข้อมูลด้านครอบครัว

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนของ ซึ่งผู้วิจัย ปรับปรุงจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนของ ฉบับนักเรียน (Coopersmith Self-Esteem Inventories : CSEI) จำนวน 58 ข้อ ประกอบด้วย การเห็นคุณค่าตนของทั่วไป ด้านสังคม และกลุ่มเพื่อน ด้านครอบครัวและด้านการเรียน มีค่าความ เชื่อมั่น เท่ากับ 0.85

การแปลผลระดับการเห็นคุณค่าในตนของโดยใช้เปอร์เซ็น ไทล์เป็นเกณฑ์ในการจัดแบ่ง ซึ่งบุคคลที่ได้คะแนนรวมตั้งแต่ 80 คะแนนขึ้นไป บ่งชี้ว่า มีการเห็นคุณค่าในตนของสูง บุคคล ที่ได้คะแนนรวมตั้งแต่ 59-79 คะแนนขึ้นไป บ่งชี้ว่า มีการเห็น คุณค่าในตนของปานกลาง และบุคคลที่ได้คะแนนรวมตั้งแต่ 58 คะแนนลงไป บ่งชี้ว่า มีการเห็นคุณค่าในตนของต่ำ

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามจำนวน 439 ฉบับ ให้แก่กลุ่มตัวอย่างในแต่ละคณะ และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 439 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

8.1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ไปของผู้ตอบแบบสอบถามและวิเคราะห์ระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษา โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

8.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยใช้ t-test และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of variance) สำหรับตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพิจารณาความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยการเปรียบเทียบรายคู่แบบ LSD

9. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์การเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษา

ระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
สูง	109	24.8	84.88	4.22
ปานกลาง	222	50.6	68.75	6.23
ต่ำ	108	24.6	47.07	8.73
รวม	439	100.00	67.42	14.88

จากตารางที่ 1 แสดงระดับการเห็นคุณค่าในตนเองโดยใช้เปอร์เซ็นไทล์เป็นเกณฑ์ในการจัดแบ่ง เมื่อพิจารณาระดับคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองตามเกณฑ์ดังกล่าว พบร่วมกับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 439 คน มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง มีค่าเฉลี่ย 67.42 โดยนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองปานกลาง จำนวน 222 คน (ร้อยละ 50.6) รองลงมาคือ นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองสูง จำนวน 109 คน (ร้อยละ 24.8) นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ จำนวน 108 คน (ร้อยละ 24.6)

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์การเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษาโดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ด้าน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
ตนเองโดยทั่วไป	68.55	17.12	ปานกลาง
สังคมและกลุ่มเพื่อน	63.35	22.26	ปานกลาง
ครอบครัว	73.92	19.47	ปานกลาง
การเรียน	61.36	22.87	ปานกลาง
รวม	67.43	14.88	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบร่วมดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 67.43$) และแยกเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยแล้ว พบร่วมมีระดับคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง ด้านครอบครัวสูงสุด ($\bar{X} = 73.92$) รองลงมาคือ ด้านตนเองโดยทั่วไป ($\bar{X} = 68.55$) ด้านสังคมและกลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = 63.35$) และด้านการเรียน ($\bar{X} = 61.36$)

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองระหว่างเพศชายและเพศหญิง

การเห็นคุณค่าในตนเอง ด้าน	เพศ	$\bar{X}$	S.D	t-test	df	Sig
ตนเอง	ชาย	65.96	18.43	2.656*	437	0.008*
	หญิง	70.34	15.94			
สังคมและกลุ่มเพื่อน	ชาย	57.63	22.86	4.584*	437	0.000*
	หญิง	67.32	20.98			
ครอบครัว	ชาย	73.19	20.26	0.649	437	0.517
	หญิง	74.42	18.92			
การเรียน	ชาย	59.58	23.86	1.359	437	0.175
	หญิง	62.59	22.12			
รวม	ชาย	64.76	15.63	3.152*	437	0.002*
	หญิง	69.27	14.07			

จากตารางที่ 3 การเห็นคุณค่าในตนเองโดยภาพรวมระหว่างเพศชายและเพศหญิง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาเพศหญิง มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง ($\bar{X} = 69.27$) สูงกว่าเพศชาย ($\bar{X} = 64.76$)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นรายด้านของเพศชายและเพศหญิงพบว่าระดับการเห็นคุณค่าในตนเองด้านตนเองโดยทั่วไป และด้านสังคมและกลุ่มเพื่อนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาเพศหญิงมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองด้านตนเองโดยทั่วไป ($\bar{X} = 70.34$) สูงกว่าเพศชาย

พนิชา จันทรกรานต์
วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2559

($\bar{X} = 65.96$) และนักศึกษาเพศหญิงมีระดับการเห็นคุณค่าใน

ตนของด้านสังคมและกลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = 67.32$) สูงกว่าเพศชาย

($\bar{X} = 57.63$)

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนของจำแนกตามสาขาวิชา

การเห็นคุณค่า ในตนของ	สาขาวิชา	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.
ด้านตนของ โดยทั่วไป	วิทยาศาสตร์	213	68.52	17.26	0.216	0.806
	สังคมศาสตร์	116	69.29	17.17		
	เกษตรศาสตร์	110	67.79	16.92		
	รวม	439	68.54	17.12		
	ด้านสังคมและ กลุ่มเพื่อน	213	59.74	23.67	5.821	0.003**
	สังคมศาสตร์	116	67.78	21.62		
ด้านครอบครัว	เกษตรศาสตร์	110	65.68	18.88		
	รวม	439	63.35	22.26		
	วิทยาศาสตร์	213	72.71	20.77	1.567	0.210
	สังคมศาสตร์	116	73.49	18.51		
	เกษตรศาสตร์	110	76.70	17.63		
	รวม	439	73.91	19.47		
ด้านการเรียน	วิทยาศาสตร์	213	60.03	23.15	1.075	0.342
	สังคมศาสตร์	116	63.90	23.12		
	เกษตรศาสตร์	110	61.25	22.00		
	รวม	439	61.36	22.87		
	โดยรวมทุกด้าน	213	66.43	15.36	0.057	0.348
	สังคมศาสตร์	116	68.86	14.36		
	เกษตรศาสตร์	110	67.83	14.44		
รวม		439	67.42	14.88		

จากการที่ 4 พบว่านักศึกษาที่มีสาขาวิชาแตกต่างกันมีระดับการเห็นคุณค่าในตนของในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

แต่เมื่อพิจารณาระดับการเห็นคุณค่าในตนของแยกเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่สาขาวิชาแตกต่างกันมีการเห็นคุณค่าในตนของในด้านสังคมและกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสาขาวิชาสังคมศาสตร์มีการเห็นคุณค่าในตนของมากที่สุด ($\bar{X} = 67.78$) รองลงมา คือ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ($\bar{X} = 65.68$) และสาขาวิชา วิทยาศาสตร์มีการเห็นคุณค่าในตนของน้อยที่สุด ($\bar{X} = 59.74$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนของจำแนกตามคณะ

การเห็นคุณค่า ในตนของ	คณะ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.
ด้านตนของ โดยทั่วไป	วิศวกรรมศาสตร์	58	70.55	15.10	2.158	0.037*
	สถาปัตยกรรมศาสตร์	48	66.98	16.88		
	วิทยาศาสตร์	64	71.09	16.75		
	เทคโนโลยีสารสนเทศ	43	63.68	20.28		
	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม	57	73.00	16.29		
	บริหารและการจัดการ	59	65.71	17.36		
	เทคโนโลยีการเกษตร	57	65.04	17.70		
	อุตสาหกรรมการเกษตร	53	70.75	15.68		
	รวม	439	68.54	17.12		

พนิดา จันทรกรรณ์
วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2559

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การเห็นคุณค่าในตนเอง	คะแนน	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.
ด้านสังคมและกลุ่มเพื่อน	วิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม บริหารและการจัดการ เทคโนโลยีการเกษตร อุตสาหกรรมการเกษตร	58 48 64 43 57 59 57 53	62.50 56.77 64.84 51.74 68.85 66.73 65.57 65.80	21.33 24.99 23.23 24.02 22.54 20.84 19.23 18.69	3.304	0.002**
	รวม	439	65.35	22.26		
ด้านครอบครัว	วิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม บริหารและการจัดการ เทคโนโลยีการเกษตร อุตสาหกรรมการเกษตร	58 48 64 43 57 59 57 53	75.64 72.91 74.02 66.56 71.49 75.42 75.21 78.30	16.62 19.86 20.81 25.69 20.96 15.73 19.97 14.73	1.570	0.142
	รวม	39	73.91	19.47		
ด้านการเรียน	วิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม บริหารและการจัดการ เทคโนโลยีการเกษตร อุตสาหกรรมการเกษตร	58 48 64 43 57 59 57 53	58.83 59.89 66.21 52.61 68.20 59.74 58.99 63.67	22.21 24.45 21.78 23.23 22.78 22.86 22.37 21.54	2.428	0.019*
	รวม	439	61.36	22.87		
รวมทุกด้าน	วิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม บริหารและการจัดการ เทคโนโลยีการเกษตร อุตสาหกรรมการเกษตร	58 48 64 43 57 59 57 53	68.20 65.16 69.78 60.46 71.33 66.47 65.78 70.03	13.67 15.71 14.70 16.68 14.40 14.04 15.47 13.02	2.756	0.008**
	รวมทุกด้าน	439	67.42	14.88		

จากตารางที่ 5 พบว่านักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะที่แตกต่างกัน มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาการเห็นคุณค่าในตนเองเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะที่แตกต่างกันมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองด้านตนเอง โดยทั่วไปและด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสังคมและกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่นักศึกษาที่ศึกษาอยู่

ในคณะที่ต่างกันมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองด้านครอบครัว ไม่แตกต่างกัน

10. สรุปผลการวิจัย

10.1 การเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเห็นคุณค่าในตนเองระดับปานกลาง จำนวน 222 คน (ร้อยละ 50.6) รองลงมาคือ มีการเห็นคุณค่าในตนเองในระดับสูง จำนวน

109 คน (ร้อยละ 24.8) และมีการเห็นคุณค่าในตนเองในระดับต่ำ จำนวน 108 คน (ร้อยละ 24.6)

ระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษาโดยภาพรวม และแยกเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยแล้ว พบว่ามีระดับคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง ด้านครอบครัวสูงสุด ($\bar{X} = 73.92$) รองลงมาคือ ด้านตนเอง โดยทั่วไป ($\bar{X} = 68.55$) ด้านสังคมและกลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = 63.35$) และด้านการเรียน ($\bar{X} = 63.36$)

10.2 การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง จำแนกตามเพศ สาขาวิชา คณะ

เพศ

เมื่อพิจารณาจากระดับคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง ของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิง พบว่ามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาเพศหญิงมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง ($\bar{X} = 69.27$) สูงกว่านักศึกษาเพศชาย ($\bar{X} = 64.76$)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นรายด้านของเพศชายและเพศหญิงพบว่าคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองในด้านตนเองโดยทั่วไปและด้านสังคมและกลุ่ม เพื่อน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาเพศหญิงมีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองด้านตนเองโดยทั่วไป ($\bar{X} = 70.34$) สูงกว่าเพศชาย ($\bar{X} = 65.96$) และนักศึกษาเพศหญิงมีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองด้าน สังคมและกลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = 67.32$) สูงกว่าเพศชาย ($\bar{X} = 57.63$)

สาขาวิชา

เมื่อพิจารณาจากระดับคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาที่สาขาวิชาแตกต่างกันมีการเห็นคุณค่าในตนเองในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แต่เมื่อพิจารณาการเห็นคุณค่าในตนเองแยกเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่สาขาวิชาแตกต่างกันมีการเห็นคุณค่าในตนเองในด้านสังคมและกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีการเห็นคุณค่าในตนเองมากที่สุด ($\bar{X} = 67.78$) รองลงมา คือ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ($\bar{X} = 65.68$) และสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ มีการเห็นคุณค่าในตนเองน้อยที่สุด ($\bar{X} = 59.74$) ตามลำดับ

คณะ

เมื่อพิจารณาจากระดับคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง จำแนกตามคณะพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะที่แตกต่างกันมีการเห็นคุณค่าในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาการเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะที่แตกต่างกันมี

การเห็นคุณค่าในตนเองโดยทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านสังคมและกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

11. อภิปรายผลการวิจัย

11.1 ศึกษาระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษา

จากการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง และมีนักศึกษาที่เห็นคุณค่าในตนเองระดับสูงและระดับต่ำในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน อาจอธิบายได้ตามแนวคิดของ Coopersmith [2] ที่กล่าวว่า การเห็นคุณค่าในตนเองเกิดจากองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ องค์ประกอบภายในบุคคลซึ่งหมายถึง ลักษณะเฉพาะของบุคคลแต่ละคน และองค์ประกอบภายนอกบุคคลซึ่งหมายถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์ด้วย ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ด้านองค์ประกอบภายในบุคคลของนักศึกษา มีความพึงพอใจเกี่ยวกับตนเองและรับรู้ว่าตนเองมีศักยภาพในการเรียน ส่วนองค์ประกอบภายนอก ได้แก่ ครอบครัว สังคมและกลุ่มเพื่อน ทำให้นักศึกษารู้สึกว่าตนเป็นที่ยอมรับ ดังนั้นหากองค์ประกอบทั้งสองส่วนที่ได้กล่าวมา จึงมีส่วนทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่มีการเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง และมีนักศึกษาที่เห็นคุณค่าในตนเองระดับสูงและระดับต่ำในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

11.2 อภิปรายเรียบเรียงระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษา

1. นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง ที่มีเพศต่างกันมีการเห็นคุณค่าในตนเองในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาเพศหญิงมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่า นักศึกษาเพศชาย ทั้งนี้ผู้วิจัยสังเคราะห์นักศึกษาหญิงส่วนใหญ่ให้ความสนใจในการเรียนและมีผลลัพธ์ทางการเรียนสูงกว่า นักศึกษาชาย ส่งผลให้นักศึกษาหญิงเกิดความภาคภูมิใจและผลลัพธ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาชาย สอดคล้องกับงานวิจัยของรัศนีย์ แก้วคำศรี [3] ที่ได้ทำการศึกษาการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษา พบร่วมนักศึกษาเพศหญิงมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าเพศชาย นอกจากนี้แล้วอาจเป็นเพราะความคาดหวังจากสังคมและความคาดหวังจากตนเอง เนื่องจากเพศชายมักถูกคาดหวังจากสังคมว่า ต้องเก่ง มีความสามารถและเป็นผู้นำผู้อื่นได้ ดังนั้นเพศชายจึงเกิดความรู้สึกว่าต้องทำให้ได้ตามที่ตนเองและผู้อื่นคาดหวัง เมื่อสิ่งที่ตนเองหวังไม่เป็นตามที่ต้องการจึงเกิดความรู้สึกับข้องใจ ไม่พอใจในสิ่งที่ตนเองเป็น ทำให้มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

สอดคล้องกับ Roffey [4] ที่กล่าวว่า ถ้าความแตกต่างระหว่าง ภาพลักษณ์ของตนเอง กับตัวตนในอุดมคติยิ่งแตกต่างกันมาก ก็มักจะแสดงถึงระดับการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ แต่ถ้า ภาพลักษณ์ของตนเองกับตัวตนในอุดมคติใกล้เคียงกันมากก็ มักจะแสดงถึงระดับการเห็นคุณค่าในตนเองสูง

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นรายด้านของเพศชายและเพศหญิงพบว่าคะแนนการเห็น คุณค่าในตนเองในด้านตนเองโดยทั่วไปและด้านสังคมและกลุ่ม เพื่อนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาเพศหญิงมีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง ด้านตนเองโดยทั่วไปและด้านสังคมและกลุ่มเพื่อนสูงกว่า นักศึกษาเพศชาย ซึ่ง Dusek อ้างถึงใน กฤชภา สารทอง [5] ได้อธิบายไว้ว่า กลุ่มเพื่อนจะก่อให้เกิดอิทธิพลต่อวัยรุ่นได้ 2 รูปแบบ คือ วัยรุ่นใช้พฤติกรรมและทักษะของเพื่อนมาเป็น บรรทัดฐานในการเรียนรู้เบื้องต้นหรือประเมินตนเอง เช่น มีรูป หน้าเป็นตัวร์จะถือว่าสวยงาม และวัยรุ่นรับเอาเจตคติของ กลุ่มเพื่อนมาปฏิบัติ เช่น กระแสรดความอ้วน ใช้ของฟุ่มเฟือย ฯลฯ ซึ่งการคล้อยตามเพื่อนนักก่อให้เกิดเป็นค่านิยมที่ กลายเป็นแบบแผนของวัยรุ่น ดังนั้นภาพลักษณ์ที่เป็นการเห็น คุณค่าในตนเองโดยทั่วไปจึงส่งผลต่อการเห็นคุณค่าของเพศ หญิง

2. นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง ที่มีสาขาวิชาเรียนต่างกันมีการเห็นคุณค่าใน ตนเองในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจะ สร้างการเห็นคุณค่าในตนเองให้เกิดขึ้นได้นั้นเป็นพัฒนาการที่ ส่งต่อ กันโดยเริ่มจากภายในตนเอง ครอบครัว สังคมจาก สถาบันการศึกษา รวมทั้งสื่อและวัฒนธรรมที่บุคคลนั้นอยู่ร่วม ด้วย [6]

แต่เมื่อพิจารณาการเห็นคุณค่าในตนเองแยกเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่สาขาวิชาแตกต่างกันมีการเห็นคุณค่าใน ตนเองในด้านสังคมและกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีการเห็น คุณค่าในตนเองมากที่สุด และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์มีการเห็น คุณค่าในตนเองน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาตามสาขาวิชาที่เรียน แล้วนั้น จะพบว่า นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ ได้แก่ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะบริหารและการ จัดการ ซึ่งมีการศึกษาเกี่ยวกับมนุษย์และสังคม แตกต่างจาก นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เช่น คณะ วิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะ วิทยาศาสตร์และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่จะศึกษา เกี่ยวกับเครื่องจักรกล การทดลอง สารเคมี การออกแบบ คอมพิวเตอร์ ซึ่งจะเห็นได้ว่า มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลหรือ สังคมน้อยกว่า ในขณะที่นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์จะมี

ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมสูงกว่า การที่บุคคลได้มีสัมพันธภาพกับ ผู้อื่น ได้รับการยอมรับและรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม หรือสังคมนั้น จะทำให้เกิดความภาคภูมิใจและรู้สึกเห็นคุณค่า ในตนเอง ทั้งนี้แล้วนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ที่ศึกษาในวิชา ที่จัดได้ดีว่ามีความยาก ซับซ้อน ต้องใช้ทักษะความสามารถ เนื่องจากบุคคล แล้วมีการแข่งขันกันสูง เมื่อนักศึกษาไม่ สามารถทำได้ตามที่ตนเองคาดหวัง จึงเกิดความรู้สึกคับข้อง ใจ รู้สึกว่าตนเองไม่มีความสามารถ ทำให้เห็นคุณค่าใน ตนเองต่ำกว่านักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ Reda [7] ที่พบว่า นักศึกษาที่มีการเห็นคุณค่าใน ตนเองสูงจะมีความเครียดน้อยกว่าคนที่เห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

3. นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง ที่ศึกษาอยู่ในคณะที่แตกต่างกันมีการเห็นคุณค่า ในตนเองในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนแต่ละคนมีลักษณะที่ แตกต่างกัน ในสภาพแวดล้อมและหลักสูตรในแต่ละคณะที่ เปิดให้นักศึกษามีลักษณะการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ ที่แตกต่างกัน [8]

และเมื่อพิจารณาการเห็นคุณค่าในตนเองเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะที่แตกต่างกันมีการเห็น คุณค่าในตนเองด้านตนเองโดยทั่วไปและด้านการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้าน สังคมและกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 จากผลการวิจัยดังกล่าว เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้คะแนนค่าเฉลี่ยการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำกว่าคณะอื่นๆ อาจเป็นเพราะรูปแบบการเรียนในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะเน้นไปที่การให้นักศึกษาได้ เรียนรู้เกี่ยวกับการออกแบบ เยี่ยนโปรแกรม ใช้สื่อเทคโนโลยี ทางคอมพิวเตอร์มากกว่าที่จะเน้นให้นักศึกษาได้มีการเข้าร่วม ทางสังคม การมีปฏิสัมพันธ์ติดต่อกับผู้อื่น อีกทั้งการเรียนมี ความกดดันในการคิดออกแบบงานให้ส่งทันเวลาและได้งานที่ ดีมีคุณภาพ ซึ่งอาจทำให้เกิดสภาพว่า อารมณ์ทางลบที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับการเห็นคุณค่าในตนเองที่สอดคล้องกับทฤษฎีของ Coopersmith [2] ที่ได้อธิบายเกี่ยวกับภาวะอารมณ์ที่เป็น ภาระท่อนให้เห็นความรู้สึกพึงพอใจตามความเป็นจริงที่มีอยู่ ในตัวบุคคล ส่วนใหญ่มีผลสืบเนื่องจากการมีปฏิสัมพันธ์กับ บุคคลอื่นแล้วส่งผลต่อการประเมินตนเองความรู้สึกของบุคคล มีความสัมพันธ์กับการเห็นคุณค่าในตนเอง เช่น บุคคลที่คิดว่า ตนเป็นคนที่มีความสามารถ มีความเพิ่งพอใจในตนเอง บุคคล นั้นจะประเมินตนเองไปในทางที่ดีจะแสดงความรู้สึกและสื่อ ความพึงพอใจตลอดจนสภาวะอารมณ์ทางด้านบวกอกรมา ในขณะที่บุคคลมีสภาวะอารมณ์ในทางลบจะประเมินตนเองไป

ในทางที่ไม่ดี จะมีความรู้สึกไม่เพียงพอใจในสภาพของตน มองว่าตนเองไม่มีความสามารถ ไร้สมรรถภาพ มีความรู้สึกด้อยรู้สึกวิตกกังวลและไม่สามารถประสบความสำเร็จในอนาคตได้ส่งผลให้การเห็นคุณค่าในตนของตัวเอง

12. ข้อเสนอแนะ

12.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษามีการเห็นคุณค่าในตนของในระดับปานกลาง นักศึกษาเพศหญิงมีระดับการเห็นคุณค่าในตนของสูงกว่า นักศึกษาเพศชาย ผู้สอนควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนของให้กับนักศึกษาที่มีการเห็นคุณค่าในตนของในระดับปานกลางและต่ำ และเน้นกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมการเห็นคุณค่าในตนของนักศึกษาเพศชาย
2. นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะที่แตกต่างกัน มีการเห็นคุณค่าในตนของแตกต่างกัน โดยเฉพาะนักศึกษาในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนของด้านสังคมและกลุ่มเพื่อนต่ำ กว่าค่าเฉลี่ยนๆ จึงควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนของในด้านสังคมและกลุ่มเพื่อนให้มากขึ้น

12.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อการเห็นคุณค่าในตนของของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. ควรศึกษาการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อการเห็นคุณค่าในตนของของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารอ้างอิง

- [1] Rosenberg, M. 1979. *Conceiving the self*. New York : Basic Books.
- [2] Coopersmith, S. 1981. *The antecedents of self-esteem*. Palo Alto: California Consulting Psychologist Press.
- [3] รัชนีย์ แก้วคำศรี. 2545. ความสัมพันธ์ของรูปแบบความผูกพัน การเห็นคุณค่าในตนของและกลวิธีการเผยแพร่ปัญหาของนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการบูรณะ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [4] Roffey, S, Tarrant, T & Majors, K. 1994. *Young friend: schools and friendship*. London : Cassell.
- [5] กฤษฎา สารทอง. 2557. การศึกษาเปรียบเทียบสังคมและข้อมูลทั่วไป การเห็นคุณค่าในตนของและแรงจูงใจไฟลัมอุทิช ในนักศึกษาสายอาชีพและนักเรียนสายสามัญ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพจิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [6] Golden, B.J & Lesh, K. 1994. *Building self-esteem : strategies for success in school and beyond* (2 nd ed.). Arizona: Gorsuch Scarisbrick.
- [7] Reda, A. 1994. Sources and levels of stress in relation to locus of control and self esteem in university students. *Educational Psychology*, 14 ; p. 323-331.
- [8] รัตนกรรณ์ ปันแก้ว ศิริรัตน์ เพ็ชร์แสงศรี และผดุงชัย ภู่พันธ์. 2556. รูปแบบการเรียนรู้นักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 12(1), น.162-169.
- Pinkaew, R. Petsangsri, S. Pupat, P. 2013. Learning Style of Undergraduate Students at King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang. *Journal of Industrial Education*, 12(1), p.162-169.